

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27Co/54/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3515200920
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 08. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bajzová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3515200920.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubice Bajzovej a členiek senátu JUDr. Aleny Záhumenskej a Mgr. Martiny Trnavskej v právnej veci žalobcu: D. Q. Q., D.: XX XXX XXX, so sídlom F. XX, B. - F. Q. F., zast. P. P. V., advokátom so sídlom F. č. XX, X. XXX, B., proti žalovanej: P. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. A. XXXX/XX, Z. F. Z. V., o zaplatenie 1.699,- Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 20. februára 2019, č. k. 6C/2/2015-56 takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých častiach - vo výrokoch II., III. a IV., ktorými bola uložená žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.062,80 Eur s príslušenstvom s povolením splácať jej túto sumu v mesačných splátkach po 40,- Eur a zároveň rozhodnuté o náhrade trov konania medzi stranami sporu, z r u š u j e a v tomto rozsahu vec v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým, v záhlaví identifikovaným rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol tak, že výrokom I. konanie v časti istiny 636,20 Eur s 9%-tným úrokom z omeškania zo sumy 636,20 Eur od 17.03.2012 do zaplatenia zastavil. Výrokom II. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.062,80 Eur s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 1.062,80 Eur od 17.03.2012 do zaplatenia. Výrokom III. súd povolil žalovanej splácať žalovanú sumu s príslušenstvom v mesačných splátkach po 40,- Eur vždy do 25. dňa, toho ktorého mesiaca počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku, pod následkom straty výhody splátok. V konečnom dôsledku výrokom IV. žalobcovi priznal náhradu trov konania vo výške 100 %.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že pôvodný žalobca (C. G. O., T. sa podaním došlým súdu dňa 09.02.2015 domáhal, aby súd platobným rozkazom uložil povinnosť žalovanej zaplatiť mu sumu vo výške 1.699,- Eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 17.03.2012 do zaplatenia, z titulu nesplateného záväzku zo Zmluvy o pôžičke č. XXXXXXXX uzavretej dňa 17.05.2011. Na základe uvedenej zmluvy poskytol žalobca žalovanej celkovú sumu pôžičky vo výške 2.577,60 Eur, pričom mala pôžičku splácať v pravidelných 48 mesačných splátkach po 53,70 Eur. Vzhľadom na to, že žalovaná porušila svoju povinnosť splácať pôžičku, resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas, t.j. v súlade so zmluvou a podmienkami prináležiacimi k zmluve, žalobca dňa 29.02.2012 listom vyzval žalovanú k okamžitej úhrade všetkých splátok jednorazovo. Do dňa podania žaloby žalovaná splátky neuhradila. V priebehu konania na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej medzi spoločnosťou C. G. O., T., ako postupcom a spoločnosťou D. Q., Q. ako postupníkom, bola žalovaná pohľadávka voči žalovanej postúpená spoločnosti D. Q. Q.. Dňa 30.07.2015 pod č. k. 6C/2/2015-16 súd prvej inštancie vydal platobný rozkaz, ktorým žalobe žalobcu v celom rozsahu vyhovel, ktorý bol následne zo zákona zrušený, nakoľko žalovaná podala odpor v zákonnej lehote v zmysle § 174 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, účinného v rozhodnom čase. Žalovaná vzniesla námietku premlčania uplatneného nároku, tvrdila bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru pre absenciu niektorých

ňou uvádzaných obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, alternatívne tvrdila absolútnu neplatnosť celej zmluvy, žiadala žalobu ako v plnom rozsahu nedôvodnú zamietnuť, v prípade, ak by súd dospel k záveru o existencii zákonnej povinnosti na jej strane akúkoľvek čiastku žalobcovi zaplatiť, žiadala o povolenie jej splácania vzhľadom na svoj nepriaznivý sociálny aspekt v mesačných splátkach. Žalobca v priebehu konania akceptoval námietku o bezúročnosti a bezpoplatkovosti, v reakcii na čo vzal žalobný návrh späť v časti prevyšujúcej nárok na zaplatenie nesplatenej istiny. Súd prvej inštancie vyhodnotil námietky žalovanej ako nedôvodné a zaviazal ju k plneniu, pričom vo vzťahu k námietke premlčania vznesenej žalovanou v priebehu konania sa obmedzil na konštatovanie, že premlčanie pohľadávky žalobcu nemohlo nastať.

3. Rozsudok súdu prvej inštancie v zákonom stanovenej lehote odvolaním napadla žalovaná, navrhujúc, s výnimkou zastavujúcej časti (výrok I.), jeho zrušenie a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Uplatňujúc dôvody na odvolanie uvedené v ust. § 365 ods. 1 písm. b), h) a f) CSP (porušenie práva na spravodlivý proces, nesprávne skutkové a právne závery, na ktorých súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie), ťažiskovo namietala nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia s následkom porušenie jej práva na spravodlivý proces vo svetle skutočnosti, že v priebehu konania vzniesla námietku premlčania uplatneného nároku, ktorou bol povinný sa prioritne súd prvej inštancie zaoberať a vysporiadať, čo však tento ani v najmenšom neurobil. Navyiac, vo svetle toho, že tvrdenia žalobcu ako aj samotného súdu smerujú k tomu, že úver mal byť zosplatený, sa súd prvej inštancie ani v najmenšom nezaoberal, keďže ide o nárok majúci pôvod v spotrebiteľskej zmluve, či zo strany žalobcu skutočne bol uplatnený postup podľa § 565 v spojitosti s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, či došlo k platnému zosplateniu dlhu a nadväzne pre nezaplatenie ktorej splátky došlo k zosplateniu dlhu, ktoré skutočnosti sú jednoznačne rozhodujúce pre stanovenie počiatku plynutia premlčacej doby. Nie je zrejmé, na čom založil súd svoje strohé konštatovanie o nepremlčaní nároku. Poukazuje na rozhodnutia odvolacieho súdu, ktoré sa venujú premlčaniu pri predčasnom zosplatení dlhu so záverom, že začiatok premlčacej doby nie je viazaný na dátum vyhlásenia predčasnej splatnosti celého dlhu, ani na neskorší dátum uvedený veriteľom v listine, ale vždy na dátum zročnosti tej nespĺnenej splátky, pre ktorej nesplnenie sa stal zročným celý dlh. Týmito rozhodujúcimi skutočnosťami sa súd prvej inštancie nezaoberal vôbec. V konečnom dôsledku tvrdila, že pri výpočte rozsahu nároku na náhradu trov konania bol nesprávne vypočítaný čistý úspech žalobcu.

4. Žalobca vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu prostredníctvom svojho právneho zástupcu navrhoval rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť a zaviazat žalovanú k náhrade trov konania. Rozhodnutie považuje za vecne správne a v plnom rozsahu sa s ním stotožňuje. Podľa jeho názoru súd prvej inštancie sa dostatočne vysporiadal s právnou aj skutkovou stránkou veci a jeho skutkové a právne závery považuje za plne správne.

5. Žalovaná vo svojej replike na vyjadrenie žalobcu uvádza, že trvá na podanom odvolaní v plnom rozsahu.

6. Od 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ktorým bol zrušený zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „OSP“) v znení neskorších predpisov.

7. Podľa § 470 ods. 1 CSP ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom jeho účinnosti.

8. Podľa § 470 ods. 2 CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

9. V posudzovanej veci konanie bolo začaté ešte za účinnosti predchádzajúceho procesného kódexu (OSP), vo veci bolo rozhodnuté a odvolanie bolo podané už za účinnosti terajšieho procesného kódexu (CSP).

10. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací, po zistení, že odvolanie podala v zákonnej lehote strana sporu, v neprospech ktorej bolo odvolaním napadnuté rozhodnutie vydané podľa § 359 Civilného

sporového poriadku (ďalej len „CSP“), že bolo podané proti rozhodnutiu, proti ktorému je opravný prostriedok prípustný, že spĺňa popri všeobecných náležitostiach v rozsahu § 127 ods. 1 CSP aj náležitosti podľa § 363 CSP, vykonal preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania.

11. Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu podaného odvolania podľa § 379 a § 380 ods. 1, 2 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutých častiach - vo výrokoch II. - IV., ktorým bola zaviazaná žalovaná k povinnosti zaplatiť žalobcovi sumu 1.062,80 Eur s prísl., s povolením jej splácania v mesačných splátkach a zároveň priznaný žalobcovi voči nej nárok na náhradu trov konania z dôvodu uvedeného v ust. § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP). Odvolací súd rozhodol postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP (a contrario). Rozsudok súdu prvej inštancie v jeho zostávajúcej - zastavujúcej časti (výrok I.) nepreskúmal, keďže táto suspenzívnym účinkom odvolania dotknutá nebola.

12. V posudzovanej veci súd prvej inštancie nad rámec zastavujúcej časti vyhovel žalobe, prostredníctvom ktorej sa žalobca domáhal zaplataenia zostatku nesplatenej istiny poskytnutej pôžičky žalovanej na základe zmluvy uzatvorenej s jeho právnym predchodcom (C. G. O., T. zo dňa 17. 05.2011 vo výške 1.062,80 Eur s prísl. a prisúdenú čiastku povolil žalovanej splácať v mesačných splátkach. Vo vzťahu k žalovanej vznesenej námietke premlčania sa v odôvodnení obmedzil na konštatovanie, že k premlčaniu nemohlo dôjsť. Zároveň priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania.

13. Žalovaná prostredníctvom odvolacích námietok ťažiskovo namieta nepreskúmateľnosť rozhodnutia tvrdiac, že súd prvej inštancie sa prakticky vôbec nevysporiadal s jej zásadnou argumentáciou spočívajúcou vo vznesenej námietke premlčania, nezaoberajúc sa a nevyhodnotiac skutočnosti (existencia predčasného zosplatnenia, jeho platnosť, stanovenie splátky pre ktorú došlo k zosplatneniu, určenie počiatku plynutia premlčacej doby a ďalšie - § 565, § 53 ods. 9, § 103 OZ), rozhodujúce pre posúdenie jej účinkov (odvolací dôvod uvedený v ust. § 365 ods. 1 písm. b/ CSP).

14. Preskúmaním rozhodujúcich skutočností vo svetle vyššie uvedeného produkovaného odvolacieho dôvodu odvolací súd dospel k záveru o jeho naplnení s dôsledkom zrušujúceho rozhodnutia odvolacieho súdu.

15. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle uvedeného odvolacieho dôvodu treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, a medzi inými aj právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, teda vo svetle neho na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

16. Výkladom toho, či nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá vadu konania spočívajúcu v odňatí možnosti účastníkovi konať pred súdom, následkom zistenia ktorej je zrušujúce rozhodnutie, resp. či ide len o tzv. inú vadu konania, sa zaoberalo aj Občianskoprávne kolégium Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na zasadnutí konanom dňa 3. decembra 2015 a prijalo stanovisko, ktoré je publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, ktorého právna veta znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“, vychádzajúc z ktorého teda len výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá dôvod na odvolanie spočívajúci v porušení práva na spravodlivý proces (predtým v odňatí možnosti účastníkovi konať pred súdom) uvedeným v ust. § 365 ods. 1 písm. b) CSP, inak ide o tzv. inú vadu konania (§ 365 ods. 1 písm. d/ CSP), v súvislosti s čím je potrebné vždy skúmať mieru (intenzitu) nepreskúmateľnosti, ktorou táto vada poškodí účastníka konania na jeho ústavných právach, teda v každej konkrétnej veci individuálne zodpovedať otázku, do akej miery možno

nepreskúmateľnosť rozhodnutia posudzovať ako tzv. inú vadu a do akej miery ho možno posudzovať ho ako odňatie možnosti konať pred súdom, resp. porušenie práva na spravodlivý proces.

17. Odôvodňovanie súdnych rozhodnutí je teda nesporne súčasťou práva na spravodlivý súdny proces v zmysle článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a článku 46 ods. 1 Ústavy SR, avšak len v situácii, keď z odôvodnenia rozhodnutia nemožno zistiť dôvody, pre ktoré bolo (ne)vyhovené uplatnenému nároku, čím je pre účastníkov veľmi obtiažne pochopiť takéto rozhodnutie, nemožno vylúčiť, že rozhodnutie, z ktorého nie je možné aspoň v základných rysoch zistiť, akými úvahami sa súd pri formulovaní výroku spravoval, treba považovať za nepreskúmateľné. Takéto rozhodnutie súdu porušuje právo účastníka na spravodlivý súdny proces, pretože mu upiera možnosť náležite skutkovo a právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci opravných prostriedkov.

18. Preskúmaním obsahu spisu a odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, odvolací súd v okolnostiach posudzovanej veci vzhliadol dôvodnosť pre uplatnenie druhej vety citovaného stanoviska R 2/2016, ktorá pripúšťa, že „celkom výnimočne sa v praxi môže vyskytnúť prípad, v ktorom písomné vyhotovenie rozhodnutia nebude obsahovať ani len zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu“. Možno totiž prisvedčiť odvolateľke, že s jej ťažiskovou argumentáciou o nemožnosti priznať žalobcovi nárokované plnenie pre účinky ňou vznesenej námietky premlčania, sa súd prvej inštancie vôbec nevysporiadal a nedôvodnosť tejto námietky v odôvodnení svojho rozhodnutia žiadnym spôsobom nevysvetlil, navyiac nie je ani zrejmé, ktoré skutočnosti vo vzťahu k nej považoval za rozhodujúce, nehovoriac o tom, že podľa názoru odvolacieho súdu tieto z obsahu spisu ani nemožno zistiť. Keďže tento zásadný produkovaný argument nebol nielenže v dostatočnom rozsahu, ale žiadnym spôsobom súdom prvej inštancie v odôvodnení jeho rozhodnutia zodpovedaný, odôvodnenie napadnutého rozhodnutia vykazuje znaky vady do takej miery zásadnej a podstatnej, že bolo udržateľným dospieť k záveru o porušení práva na spravodlivý proces vo vzťahu ku žalovanej, s následkom zrušujúceho rozhodnutia odvolacieho súdu.

19. Z obsahu spisu vyplýva, že medzi právnym predchodcom žalobcu (C. G. O., T.) a žalovanou ako fyzickou osobou - nepodnikateľom bola uzatvorená zmluva o pôžičke zo dňa 17.05.2011, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej pôžičku vo výške 1.600,- Eur, čo mala splácať v pravidelných 48 mesačných splátkach po 53,70 Eur. Celková suma s nákladmi spotrebiteľa bola vyčíslená na sumu 2.577,60 Eur. Termín konečnej splatnosti bol dohodnutý na máj 2015. Podľa tvrdenia žalobcu, ktorému bola pohľadávka zmluvou postúpená, žalovaná mala porušiť svoju povinnosť splácať pôžičku, resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas v súlade so zmluvou (nešpecifikuje však ktoré), preto predchodca žalobcu dňa 29.02.2012 listom mal vyzvať žalovanú k okamžitej úhrade všetkých splátok jednorazovo. Z obsahu listu nevyplýva, vo vzťahu ku ktorým splátkach a kedy splatným sa mala žalovaná dostať do omeškania, neuvádza sa kedy jej mal byť listu doručený, ani či následne a kedy došlo aj k samotnému predčasnému zosplateniu (i keď to žalobca podsúva), prípadne pre ktorú nezaplatenú splátku.

20. Súd prvej inštancie síce správne posúdil, že žalobou uplatnený nárok má pôvod v spotrebiteľskom vzťahu, založenom zmluvou uzatvorenou medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou dňa 17.05.2011, na ktorú dopadajú normy spotrebiteľského práva (§ 52 a nasl. OZ a ďalšie), nevysporiadal sa však skutkovo ani právne s možnými účinkami žalovanou vznesenej námietky premlčania, napriek tomu, že z jej strany išlo o ťažiskovú obranu.

21. Pre dané majetkové právo platí všeobecná trojročná premlčacia doba (§ 101 Občianskeho zákonníka) s tým, že v prípade plnenia dohodnutého v splátkach, o ktoré išlo tiež v posudzovanej veci, premlčanie prichádzalo do úvahy posudzovať (samozrejme pre prípad záveru o neexistencii dôvodov pre neplatnosť zmluvy), podľa § 103 Občianskeho zákonníka v spojitosti s ust. § 565 a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka.

22. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

23. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ako to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

24. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

25. Podľa § 54a OZ, premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

26. Vychádzajúc z vyššie uvedených zákonných ustanovení, pri plnení dohodnutom v splátkach teda platí, že každá zo splátok predstavuje samostatné plnenie, a preto pre každú splátku začína plynúť premlčacia doba podľa ust. § 101 Občianskeho zákonníka samostatne. Deň zročnosti jednotlivých splátok vyplýva z dohody účastníkov o splátkach, ktorá ak existuje, by mala byť súčasťou zmluvy a od tohto stanoveného dňa splatnosti jednotlivých splátok začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok. Dohoda medzi veriteľom a dlžníkom o splnení dlhu v splátkach umožňuje veriteľovi, aby od dlžníka požadoval vždy iba zaplatenie tej splátky, ktorá sa stala zročnou. Ust. § 565 Občianskeho zákonníka umožňuje veriteľovi a dlžníkovi dohodnúť, že ak dlžník nesplní niektorú splátku úveru, tak sa stane zročným celý dlh a veriteľ môže žiadať dlžníka o zaplatenie celého dlhu vzniknutého zo zmluvy o úvere. Bez dohody veriteľ toto právo nemá. Veriteľ si však môže toto svoje právo na zaplatenie celého zvyšku dlhu voči dlžníkovi uplatniť iba do zročnosti najbližšie nasledujúcej splátky. Ak veriteľ toto svoje právo nevyužije a proti dlžníkovi si neuplatní právo na zaplatenie celého zvyšku dlhu, prestane dňom zročnosti najbližšie nasledujúcej splátky plynúť premlčacia doba pre celý zvyšok dlhu a jednotlivé splátky sa opäť začnú premlčovať samostatne od ich zročnosti až do okamihu, keď dlžník nesplní niektorú zo splátok. Dňom nesplnenia tejto splátky začne nanovo plynúť premlčacia doba pre celý zvyšok dlhu za predpokladu, ak veriteľ aktívne využije svoje právo vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru, t. j. zosplatiť celý zvyšok nesplateného úveru.

27. Pri posudzovaní premlčania vo vyššie uvedenom prípade je tak potrebné vychádzať z výkladu ustanovenia § 103 Občianskeho zákonníka v zmysle ktorého vyhlásením predčasnej splatnosti začína plynúť premlčacia lehota odo dňa zročnosti nesplnenej splátky pre tie splátky, ktorých splatnosť ešte nenastala. Pri využití práva zosplatenia je zároveň potrebné rešpektovať ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ktoré modifikuje ustanovenie § 565 v spotrebiteľských vzťahoch (vyžadované 3-mesačné omeškanie s nesplnenou splátkou ku dňu zosplatenia).

28. Súd prvej inštancie však zjavne pri posudzovaní žalovanou vznesenej námietky premlčania vo svetle vyššie uvedených teoretických východísk nepostupoval. Z odôvodnenia nemožno zistiť (a odvolací súd dodáva, že jednoznačne to neinterpretuje ani samotný žalobca, v spise tiež absentujú listinné doklady z ktorých by bolo možné na to usudzovať), či došlo, resp. malo dôjsť k predčasnému zosplateniu dlhu, či toto je možné posúdiť ako platné a to napriek tomu, že uvedené zistenie je najzásadnejšou skutočnosťou, od posúdenia ktorej sa následne odvíja potreba zistenia ďalších skutočností od ktorých a v kumulatívne s ktorými je potrebné účinky vznesenej námietky posudzovať. Súd prvej inštancie sa zjavne nezaoberal tým, či právo veriteľa zosplatiť dlh bolo medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou dohodnuté, a nadväzne ani tým, či teda žalobca mohol celý dlh zosplatiť (prípadne či toto svoje právo aj reálne využil) a pre nezaplatenie ktorej splátky a kedy zročnej, či táto bola v rozhodnom období (kedy žalobca pristúpil k zosplateniu, ak to urobil) tri mesiace po lehote splatnosti, v ktorom prípade (pre prípad platného zosplatenia dlhu) premlčacia doba podľa § 103 veta druhá Občianskeho zákonníka by začala plynúť odo dňa zročnosti nesplnenej splátky ktorá založila právo veriteľa žiadať predčasné splatenie (nie až odo dňa zosplatenia dlhu). Pre prípad, že k zosplateniu dlhu (platnému) nedošlo, je potrebné zisťovať ktoré splátky a s akou splatnosťou zostali neuhradené a sú predmetom žalobného nároku a následne posúdiť v akom rozsahu, prípadne či vôbec, na ne dopadajú účinky vznesenej námietky premlčania.

29. Akými úvahami sa však súd prvej inštancie pri posudzovaní premlčania spravoval, akú premlčaciu lehotu aplikoval, či ktoré skutočnosti (ne)zohľadnil z odôvodnenia rozhodnutia ani v najmenšom zistiť nemožno a z obsahu spisu ani nevyplývajú zásadné zistenia, ktoré sú predpokladom pre zodpovedné posúdenie možných účinkov tejto námietky (príkladmo absentuje jednoznačné skutkové tvrdenie

žalobcu či vôbec došlo k predčasnému zosplatneniu dlhu, kedy, pre ktorú nesplnenú splátku a tomu zodpovedajúce potrebné listinné dôkazy, tiež ktoré splátky a s akou lehotou splatnosti zostali neuhradené a sú predmetom žaloby, pričom odvolací súd poznamenáva, že nedostatok skutkových tvrdení v tomto smere nemožno nahradiť pripojenými výpismi, keďže súd neplní funkciu vyšetrovacieho orgánu v sporovom konaní).

30. V posudzovanej veci tak súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia, ktoré nie je v tomto smere argumentačne vôbec zvládnuté, nedal odpoveď na zásadné právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany a obrany proti nej, nevytvoriac rámcovo dostatočný podklad pre uskutočnenie jeho prieskumu v odvolacom konaní, nespĺňajúc tak parametre zákonného rozhodnutia požiadavkami danými ust. § 220 ods. 2 CSP. I keď Európsky súd pre ľudské práva pripomína, že súd v rozsudku nemusí reagovať na každý argument prednesený v súdnom konaní, vyžaduje sa, aby reagoval na ten argument (argumenty), ktorý je z hľadiska výsledku súdneho rozhodnutia (či jeho časti) považovaný za významný (napr. rozsudok vo veci Ruiz Torija c. Španielsko a Hiro Balani/Španielsko, oba z 9. decembra 1994, Annuaire, séria A č. 303 A a č. 303 B). Za takýto argument, ktorý bolo potrebné nepochybne podrobnejšie a presvedčivo zodpovedať, patrila aj námietka premlčania vznesená žalovanou, keďže až pre prípad presvedčivého záveru, že jej účinkami uplatnený nárok nie je dotknutý, bolo možné pristúpiť k jeho samotnému vecnému posudzovaniu.

31. Existenciou vyššie uvedenej vady, tak došlo k naplneniu odvolacieho dôvodu uvedeného v ust. § 365 ods. 1 písm. b) CSP, čím nebolo odvolaním dotknuté rozhodnutie súdu prvej inštancie spôsobilé k inému, ako zrušujúcemu rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP a vráteniu veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP).

32. Úlohou súdu prvej inštancie po vrátení veci, bude odstrániť nedostatky súdneho konania tak, ako ich odvolací súd zistil a uviedol v tomto zrušujúcom uznesení, v konaní postupovať v súlade s procesnými predpismi upravujúcimi postup súdu prvej inštancie, svojím procesným postupom poskytnúť účastníkom konania možnosť realizovať procesné práva zaručené Ústavou Slovenskej republiky, CSP, zaoberať sa všetkými argumentmi, prípadne dôkaznými návrhmi účastníkov konania (uvedenými tiež v odvolaní), vykonané dôkazy starostlivo vyhodnotiť v zmysle zásad uvedených v ust. § 191 CSP a vo veci opätovne vo svetle spravodlivého usporiadania vzťahov medzi účastníkmi rozhodnúť. Svoje rozhodnutie je súd prvej inštancie povinný odôvodniť v súlade so zásadami uvedenými v ust. § 220 ods. 2 CSP, teda tak, aby zodpovedanie všetkých rozhodujúcich skutočností, plynúcich z vykonaného dokazovania a argumentov produkovaných oboma stranami, bolo spôsobilé k prípadnému odvolaciemu prieskumu (samozrejme pre prípad ak by bolo niektorou stranou opätovne vyvolané).

33. Súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu podľa § 391 ods. 2 CSP.

34. Podľa § 396 ods. 3 CSP rozhodne súd prvej inštancie v novom rozhodnutí aj o náhrade trov odvolacieho konania.

35. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov tri ku nule (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).